

Onderwerp: Project Shelter City Haarlem

BBV nr: 2016/470521

1. Inleiding

Shelter City is een landelijk initiatief van Justice and Peace in samenwerking met Nederlandse steden en met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, gericht op het beschermen van mensenrechtenverdedigers. Wanneer mensenrechtenverdedigers vanwege hun werk ernstig worden bedreigd, komen zij in aanmerking voor een verblijf van drie maanden in één van de Nederlandse Shelter City's. Tijdens hun verblijf in Nederland zetten de mensenrechtenverdedigers hun werk in veiligheid voort en komen zij op adem. Verder vergroten zij hun netwerk van maatschappelijke organisaties en politieke contacten in Den Haag, Brussel en daarbuiten. Ook volgen de mensenrechtenverdedigers trainingen om hun vaardigheden te vergroten.

Op 30 juni 2016 heeft de gemeenteraad de motie 'Geef shelter aan verborgen helden' aangenomen. De raad vraagt het college te onderzoeken hoe Haarlem aan kan sluiten bij 'Shelter City, een programma dat buitenlandse mensenrechtenverdedigers een plek biedt waar zij tijdelijk op adem kunnen komen. Tevens vraagt de raad het college onderzoek te doen naar de benodigde kosten en vervolgens met een conceptbegroting en uitgewerkt voorstel terug te komen bij de commissie Samenleving voor het eind van het jaar.

Met dit raadsbesluit geeft het college uitvoering aan de motie.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Zich met ingang van 2017 aan te sluiten bij het Shelter City Programma en per jaar voor 3 maanden aan één mensenrechtenactivist shelter te bieden.
2. De lasten van het besluit bedragen structureel € 17.843,- en deze komen ten laste van de algemene middelen.

3. Beoogd resultaat

Jaarlijks biedt Haarlem drie maanden shelter aan een mensenrechtenverdediger waarmee zij in een veilige situatie hun werk voort kunnen zetten en op adem kunnen komen.

4. Argumenten

Project Shelter City Haarlem valt onder programma 6

Shelter City valt onder programma 6 'Burger, bestuur en veiligheid, beleidsveld 6.2 Gemeentelijk bestuur'.

Rolverdeling rijksoverheid, gemeente en Justice and Peace

Het ministerie financiert het landelijke programma en draagt bij aan de opvang van de mensenrechtenverdedigers door advies en informatie in te winnen over mogelijke kandidaten bij de relevante ambassades. Het ministerie maakt deel uit van de landelijke selectiecommissie tijdens het kiezen van de geschikte mensenrechtenverdediger. De gemeente moet zichzelf tot Shelter City uitroepen. De gemeente neemt de lokale financiering op zich en verleent aan een lokale organisatie opdracht om het project uit te voeren. Uitvoering is inclusief huisvesting voor de drie maanden dat de mensenrechtenverdediger in Haarlem verblijft, een werkplek, een aanspreekpersoon en een aantal praktische zaken.

Justice and Peace wil van de gemeente en de uitvoerende organisatie de garantie dat zij per jaar een eerder bepaald aantal mensenrechtenverdedigers zullen opvangen. De gemeente evalueert de opvang van de mensenrechtenverdediger inhoudelijk en financieel. Voor meer informatie zie www.sheltercity.nl.

Het Shelter City Programma levert bescheiden bijdrage aan verbetering van mensenrechten
De mensenrechtenverdedigers zijn actief in landen waar de mensenrechten onder druk staan. Door mogelijk te maken dat mensenrechtenverdedigers hier verblijven levert Haarlem een bescheiden bijdrage voor verbeteringen in het land van herkomst. Er zijn acht gemeenten in Nederland die deel nemen aan het Shelter City Programma.

Trainingsprogramma voor het ontwikkelen van vaardigheden veiligheid en efficiëntie
Trainingen zijn cruciaal voor het ontwikkelen van praktische vaardigheden waarmee de mensenrechtenverdedigers hun werk veiliger en efficiënter kunnen uitvoeren. Justice and Peace organiseert meerdere malen per jaar de The Hague Training Course for Human Rights Defenders on Security (THTC). De mensenrechtenverdediger neemt tijdens het verblijf in Haarlem volledig deel aan de THTC voor tien dagen. Als er geen THTC plaatsvindt tijdens het verblijf organiseert Justice and Peace een minitraining. De kosten van deze trainingen worden door Justice and Peace gedekt.

Financiële paragraaf

De kosten voor de opvang van een mensenrechtenverdediger voor een periode van 3 maanden zijn in totaal € 28.485,- waarvan € 17.843,- ten laste van de gemeente. De lokale kosten zijn inclusief huisvesting en de opdracht aan de lokale organisatie. Een voorwaarde om aan het Shelter City Programma deel te mogen nemen is dat een gemeente het bedrag van € 17.843,- voor de opvang van een mensenrechtenverdediger voor de periode van 3 maanden reserveert. Voor een specificatie van de kosten zie het overzicht in het kader.

Lokale kosten mensenrechtenverdediger volgens model Justice and Peace	
<i>Opvang mensenrechtenverdediger</i>	
reiskosten	500
Basiskosten dokter (intake)	525
levensonderhoud	2100
huur woonruimte all-in	3000
bijdrage medische kosten (noodfonds)	600
bijdrage psychologische hulp (noodfonds)	1500
training	1500
Bijdrage onvoorzien en omstandigheden mensenrechtenverdediger (noodfonds)	1000
Eindrapportage - video	300
Ondersteuning lokale medewerker - begeleiding	4900
<i>Informatie en draagkrachtversterking</i>	
Locatiehuur	500
Catering	200
Bijdragen tolk	75
bijdrage voor gasten	150
Ondersteuning lokale medewerker - begeleiding	993
Totaal lokale kosten	17843

Er komt een voorstel bij de kadernota 2017 om in programma 6 ‘Burger, bestuur en veiligheid, beleidsveld 6.2 Gemeentelijk bestuur’, hiervoor middelen op te nemen.

5. Risico's en kanttekeningen

De uitvoerende organisatie moet huisvesting kunnen vinden

De opvang van een mensenrechtenverdediger is alleen mogelijk als er voor de duur van het verblijf van drie maanden geschikte huisvesting met voldoende faciliteiten geboden kan worden.

6. Uitvoering

Rolverdeling met Justice and Peace en rijksoverheid

Justice and Peace is als de landelijke coördinator van het Shelter City Programma verantwoordelijk voor het coördineren van de selectie en aankomst van de geselecteerde mensenrechtenverdedigers in Nederland. Tussen Justice and Peace en de gemeente wordt een samenwerkingsovereenkomst afgesloten.

Opdracht aan uitvoeringsorganisatie

Aan een uitvoerende organisatie wordt opdracht gegeven tot uitvoering van het Shelter City Project.

Lokale organisatie verzorgt de uitvoering

Het college geeft aan een lokale organisatie in Haarlem opdracht om het Shelter City Programma uit te voeren. Deze organisatie vult op locatie het Shelter City project in. Ze begeleidt de mensenrechtenverdediger in dagelijkse bezigheden, zorgt voor de invulling van het programma en regelt de lokale afwikkeling. De keuze van een uitvoerende organisatie is afhankelijk van de lokale situatie. In steden met een universiteit met een rechtenfaculteit is dit de aangewezen partner die in ieder geval bij het programma betrokken is. Belangrijk is dat de uitvoerende organisatie is ingesteld op de opvang van een mensenrechtenverdediger en het bij de leefwereld aansluit. Haarlem heeft geen universiteit en geen HBO-opleiding met een aansluitende opleiding daarom is gekeken naar organisaties die affiniteit met het onderwerp mensenrechten hebben. Met het debat en cultuurcentrum de Pletterij en met VluchtelingenWerk Noordwestholland zijn oriënterende gesprekken gevoerd. Het is de intentie om aan hen de opdracht te geven voor de uitvoering van shelter City.

7. Bijlagen

n.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Zich met ingang van 2017 aan te sluiten bij het Shelter City Programma en per jaar voor 3 maanden aan één mensenrechtenactivist shelter te bieden.
2. De lasten van het besluit bedragen structureel € 17.843,- en deze komen ten laste van de algemene middelen.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter